

Innhold

Regionalt nettverk av koordinerende enheter i helseforetakene i Helse Nord	1
Nasjonalt nettverk av RKE (NRKE), samarbeid med Helsedirektoratet og deltakelse i nasjonale prosesser	2
Regionale prosesser/samarbeid med RHF	3
Rådgivingstelefon for rehabilitering i Nord: 800 300 61 og rehabinfo@unn.no	4
Nettsidene for habilitering og rehabilitering	4
Bidrag fra rådgiverne i RKE i Samhandlingsavdelingens øvrige virksomhet.....	5

Regional koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering i helseregion nord. Årsrapport 2022

Regional koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering (RKE) i helseregion nord ble organisert i Samhandlingsavdelinga på UNN med 100% stillingsressurs i 2007. Etter omorganiseringer ligger RKE i Seksjon for samhandling og helsetjenesteutvikling i E-helse, samhandlings- og innovasjonssenteret.

RKE har to ansatte i 2022 Audhild Høyem og Tony A. Berntsen hver i 50% stilling. Audhild Høyem har permisjon i 50% stilling forbindelse med ansettelse som postdoktor ved Senter for omsorgsforskning nord 1.5.2020-30.4.2024 ved UiT Norges arktiske universitet.

RKE har to hovedansvarsområder:

- A. Å ha oversikt, formidle informasjon og etablere samarbeid mellom aktørene i Rehabiliteringskjeden lokalt, regionalt og nasjonalt innenfor helseforetak, private rehabiliteringsinstitusjoner, kommunale tjenester, brukerorganisasjoner og andre.
- B. Å følge opp koordinerende enheter, samt ordningene koordinator og individuell plan i helseforetakene. Dette arbeidsområdet omfatter alle fagområder og klinikker.

Regionalt nettverk av koordinerende enheter i helseforetakene i Helse Nord

Regional koordinerende enhet drifter nettverket av koordinerende enheter i helseforetakene i Helse Nord. Nettverket har møter hver 6. uke over videokonferanse og ett årlig fysisk heldagsmøte. I UNN, Nordlandssykehuset og Helgelandssykehuset er det avsatt 50% stilling til koordinerende enhet. I Finnmarkssykehuset er det ikke avsatt stillingsressurser.

Enhetene har ulike arbeidsoppgaver i sine HF. Fra utadrettet arbeid mot kliniske avdelinger for å bistå ved koordinatorbehov og drift av nettverk for kommunale KE, til mer systemrettet arbeid. Ved to av HF-ene har det i praksis vært lite kapasitet til å utføre oppgaver i KE-funksjonen. Nettverket av KE i HF-ene har i løpet av 2022 hatt 6 møter.

De viktigste sakene i 2022 har vært:

- Gjensidig informasjon og erfaringsutveksling mellom helseforetakene, samt informasjon til/fra det nasjonale nettverket av RKE om saker knyttet til habilitering, rehabilitering og koordineringsordningene lokalt, regionalt og nasjonalt.
- Samarbeid for å knytte de koordinerende enhetene tettere til Helsefelleskapene i sine sykehusområder.
 - Koordinerende enhet på UNN har fått møte og talerett i strategisk samarbeidsutvalg (SSU) i Helsefelleskapet Troms og Ofoten.
 - Koordinerende enhet på Nordlandssykehuset er en del av sekretariatet for Helsefelleskapet Lofoten, Vesterålen, Salten.
- Regionalt samarbeid om å utarbeide en felles regional funksjonsbeskrivelse for koordinerende enhet i helseforetak i Helse Nord.
- Kartlegging av koordineringsordningene i helseforetakene på bakgrunn av tilleggsoppdrag fra Helse Nord om koordinering.
- Ordningene koordinator og individuell plan
 - Praksis, erfaringer, utfordringer, retningslinjer/prosedyrer, skjemaer/dokumenter i DIPS, elektronisk samhandling, dokumentasjon og rapportering knyttet til bruk av disse ordningene er temaer som kontinuerlig er oppe i møter og ulike sammenhenger. Mye av dette er referert under andre punkter.

Nasjonalt nettverk av RKE (NRKE), samarbeid med Helsedirektoratet og deltakelse i nasjonale prosesser

Nettverket består av representanter fra de fire regionale koordinerende enhetene i landet. Arrangør- og møteledelsesansvar i nettverket går på rundgang mellom helseregionene. I 2022 var det Regional koordinerende enhet (RKE) i Helse Midt-Norge ved Nancy Haugan og RKE i Helse Nord ved Audhild Høyem som hadde dette ansvaret.

Nettverket hadde et fysisk møte i Bodø høsten 2022. Øvrig møtevirksomhet er gjennomført digitalt. Totalt hadde nettverket 7 møter i 2022. I 2022 har nettverket særlig tematisert erfaringer med koordinator, individuell plan og koordinerende enhet i spesialisthelsetjenesten.

Det er etablert felles kontakt med nasjonale helsemyndigheter (Helsedirektoratet) med formål om gjensidig utveksling av informasjon og dialog omkring saker og tema som er relevante for de regionale koordinerende enhetenes ansvarsområder.

- Representanter fra nettverket ble invitert til en workshop på Gardermoen i forbindelse med utvikling av veilederen om barnekoordinator og andre endringer i velferdslovgivningen. Vi sendte også høringsinnspill til veilederen. De nye ordningene og pasientrettighetene trådte i kraft fra 1.8.2022. Veilederen ble utgitt i september 2022.
- Representanter fra nettverket deltok på et innspillsmøte arrangert av Helsedirektoratet om status for rehabiliteringstilbudet personer som har følgetilstander etter covid-19-sykdom.
- Nettverket har flere ganger etterspurt status og prosess omkring revidering av veileder for de lovpålagte samarbeidsavtalene, og har også kommet med innspill knyttet til avtalene som omfatter koordineringsordningene. I desember kom høringsutkastet. Det ser dessverre ikke ut til at våre innspill er kommet fram til riktig saksbehandler, eller ikke har blitt tillagt vekt.
- RKE har gitt høringsinnspill til den nye nasjonale helse- og samhandlingsplanen for 2024-2027 (NHSP). Vi vektla behovet for en avklaring av teambegrepet, og at team som «løsning» nyanseres

og differensieres neste utgave av NHSP. Samt at det vurderes og settes inn tiltak dersom prioriteringen av pasientgrupper i NHSP 2020-2023 har ført til at andre pasientgrupper blir usynlige, f.eks voksne med behov for habiliteringstjenester. Nasjonal satsing på rehabilitering, og utvikling av generiske, framfor stadig nye diagnosespesifikke pasientforløp.

- I regi av det nasjonale nettverket av RKE, utarbeidet og gjennomførte RKE i Helse Nord en nasjonal undersøkelse om i hvilken grad de koordinerende enhetene i helseforetakene er tilknyttet Helsefellesskapene. Den viste at majoriteten av de koordinerende enhetene er representert i sitt Helsefellesskap. De fleste på nivå 3, men også noen på nivå 2 eller som en del av sekretariatet i kraft av å være tilknyttet samhandlingsavdelingen i sitt helseforetak. Det er for tidlig å si noe om effekten av tilknytningen, men det er planlagt å gjennomføre en ny undersøkelse i løpet av 2023 for å kartlegge dette.
- Audhild Høyem har deltatt som medlem i ressursgruppe for utviklingsarbeidet «Pakkeforløp hjem for kreftpasienter» i regi av Helsedirektoratet, som nå er avsluttet. Samt i referansegruppa for implementering av Pakkeforløp Hjerneslag oppfølging og rehabilitering.

Regionale prosesser/samarbeid med RHF

I 2022 har det vært avholdt to møter i det regionale fagrådet for rehabilitering, der RKE deltok. Vi fikk blant annet gitt innspill til anskaffelsen av rehabiliteringstilbud fra private institusjoner der vi vektla behovet for å styrke kravet om, og mulighetene for, bedre samhandling mellom institusjoner og øvrige rehabiliteringstjenester. Synøve Kalstad er medisinsk rådgiver med ansvar for rehabilitering i Helse Nord RHF, og er kontaktperson for RKE i rehabiliteringssaker.

Det har som tidligere vært et nært og godt samarbeid med Ingrid Bredesen Hangaas i RHF omkring utvikling og publisering av informasjon på intra- og internett i HF-ene og på den regionale rehabiliteringsnettsida.

Rådgiver Kari Bøckmann tok i 2022 over ansvaret for samhandling i Helse Nord RHF. Det har vært flere møter med henne omkring koordineringsordningene.

Etter initiativ fra ass. fagdirektør Randi Spørck ved helsefagavdelinga i RHF ble det holdt et møte i januar 2022 mellom KE-ene, samhandlingslederne ved helseforetakene og representanter for RHF-et med fokus på utfordringene med KE, og ordningene koordinator og individuell plan sett opp mot etablering av helsefellesskapene. Dette ble fulgt opp med et møte i september der også stormottakerprosjektet i UNN ble presentert. Det kom gode tilbakemeldinger på nytten av dette møtet. Ansvaret for videre oppfølging ligger hos Kari Bøckmann.

Et tilleggsoppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) ble gitt de regionale helseforetakene i foretaksmøtet rett før sommerferien. Her ble det etterspurt erfaringer med, og forslag om forbedring av, de pasientrettede koordineringsordningene. RKE har vært engasjert i å samle inn og formidle informasjon fra KE i helseforetakene som kunne sendes til HOD. RKE ble invitert til det regionale fagsjefmøtet i oktober for å presentere status, forskning, vurderinger og forslag, og delta i diskusjon omkring disse ordningene. RKE sitt bidrag utgjorde en stor del av RHF-ets innspill til HOD.

RKE deltok med presentasjon og i diskusjon i møte med nettverket av ambulante rehabiliteringsteam i helseforetakene i Helse Nord.

RKE har hatt løpende kontakt med den regionale vurderingsenheten for somatisk rehabilitering i privat institusjon (RVE) knyttet til pågående prosesser, behov for informasjonsformidling og felles

presentasjoner. RKE og RVE drifter i fellesskap de private rehabiliteringsinstitusjonenes interne ventetidsoversikter.

RKE har også i 2022 samlet inn informasjon og publisert på nettsidene med oversikt over åpne rehabiliteringsplasser i regionen i sommerferieperioden. Det må påpekes at i år var det liten samordning mellom institusjoner og avdelinger, så dette arbeidet hadde lite for seg. Det var i realiteten svært få plasser åpne og tilgjengelige i institusjonene i de periodene der det var stengt eller lavdrift i sykehusene. Dette er et arbeid som må koordineres på regionalt nivå.

Helse Nord startet i 2022 en kartlegging og evaluering av regionale funksjoner med særlig finansiering. Her inngår Regional koordinerende enhet. Vi har sendt inn en egenvurdering av den regionale funksjonen, og det ble sendt ut en spørreundersøkelse til brukerne av tjenestene fra prosjektet. Vi er glade for en unison støtte til enhetens videre drift. Blant annet kom det inn en samlet og tverrfaglig tilbakemelding fra Helsedirektoratet:

RKE har drevet viktig og målrettet arbeid i mange år, og gitt viktige bidrag til direktoratets prosesser. Sørger for enhetlig praksis på tvers av helseregionene, og fremstilling av viktige helsetilbud innen habilitering og rehabilitering til befolkningen. RKE har vært en viktig pådriver for et forbilledlig samarbeid i spesialisthelsetjenesten.

Rådgivingstelefon for rehabilitering i Nord: 800 300 61 og rehabinfo@unn.no

Rådgivingstelefonen i Helse Nord inngår i det nasjonale telefonsystemet Zisson wave som driftes av Helse Sør-Øst for besvarelse av spørsmål om rehabilitering. Koordinerende enhet på Nordlandssykehuset har bistått i besvarelse av telefonen ved fravær i RKE. Spørsmål kommer også inn på e-post.

I løpet av 2022 er ca. 200 henvendelser (mot 150 i 2021) registrert besvart i eget manuelt registrerings skjema. Vi må ta forbehold om at det totale antallet henvendelser er større enn antallet registrerte henvendelser. Ettersom vi er få personer som betjener telefonen i Helse Nord vil det være tilfeller der man ikke har anledning til å svare pga. at man er opptatt med andre arbeidsoppgaver. I slike tilfeller vil samtalen bli automatisk satt over til rådgivere i de andre helseregionene.

I 2022 har antallet henvendelser økt med 25% sammenlignet med 2021. Noen av henvendelsene er komplekse og medfører et betydelig arbeid før det kan gis et godt svar til innringer. I enkelte tilfeller er man også nødt til å holde i henvendelser over tid for å sikre at saken får en adekvat konklusjon for innringer. Telefontjenesten vurderes likevel å være en god investering av ressurser fra RKE sin side. Man får ofte positive tilbakemeldinger fra innringere som endelig får snakke med noen som tar seg tid til å forsøke å besvare spørsmålene deres. Antallet henvendelser viser at det er et marked for denne type rådgivningstjeneste. Det bør også bemerkes at telefontjenesten ved jevne mellomrom bidrar til å avdekke svakheter i rehabiliteringstilbudene i helseregionen. Svakheter som RKE er i posisjon til å ta opp både lokalt, regionalt og nasjonalt gjennom nettverk og samarbeidsfora.

Nettsidene for habilitering og rehabilitering

RKE har ansvar for å holde seg oppdatert på og formidle informasjon om habiliterings- og rehabiliteringstilbud i Helseregion Nord. Den samlede informasjonen har blitt gjort tilgjengelig på Helse Nord RHF sine nettsider for habilitering og rehabilitering og oppdateres kontinuerlig der. Disse nettsidene forvaltes av RKE i samarbeid med kommunikasjonsrådgiver i Helse Nord RHF

Som normalt er det stadig behov for rutinevedlikehold på sidene for habilitering og rehabilitering. På grunn av programvare/nettløsning er det ikke mulig å sette opp automatisk varsel for inaktive linker,

utdatert informasjon, etc. Det betyr at nettsidene må gjennomgås manuelt ved jevne mellomrom, noe medfører et visst arbeid.

I tillegg er det tre større endringer som må akkomoderes på nettsidene som har blitt igangsatt i løpet av 2022.

- Overgang til ny nettløsning.
- Inngåelse av nye avtaler for private rehabiliteringsinstitusjoner.
- Gjennomgang av regionale fagråd og fagnettverk.

Antall unike treff på noen av de sentrale sidene	2018	2019	2020	2021	2022*
Hovedsida habilitering og rehabilitering	5075	3675	3557	4217	6585
Henvisning til private rehabiliteringsinstitusjoner	2901	2721	2444	3161	1483
Rehabiliteringstilbud	2041	2081	1822	2065	2727
NY: Rehabiliteringstilbudet under covid-19-pandemien			873	2148	188

* Treff tall for 2022 er kun registrert fra 01.06.22 - 31.12.22 pga. overgang til nytt analyseverktøy.

Covid-19-relatert aktivitet i 2022

I forbindelse med et initiativ fra Helsedirektoratet, innhentet RKE høsten 2022 status og etterspørsel etter rehabiliteringstilbud for personer med gjennomgått covid-19 fra rehabiliteringsavdelinger, ambulante team og lærings- og mestringssentra ved helseforetakene i regionen. Noen avdelinger hadde gitt tilbud til pasienter med komplekse sykdomsbilder, for øvrig var det relativt lite etterspørsel.

Av de 200 registrerte henvendelsene på rehabiliteringstelefonen var det 15 som omhandlet rehabilitering etter Covid-19 (mot 12 i 2021). De fleste gjaldt pasienter med symptomer på long-Covid som ikke var blitt kartlagt eller vurdert. Disse pasientene får informasjon om senfølgepoliklinikken på UNN i Tromsø. Andre pasienter har allerede blitt kartlagt ved senfølgepoliklinikken, men etterspør likevel aktuelle rehabiliteringstilbud.

Bidrag fra RKE-rådgiverne i Samhandlingsseksjonens øvrige virksomhet

- Deltakelse i prosesser knyttet til Stormottakerprosjektet for UNN og kommunene.
- Ferdigstilt arbeidet med informasjon og e-læringskurs omkring pasienter som trenger kommunalt ansatt ledsager under døgnopphold i UNN
- Har hatt ansvar for oppdateringer, endringer og publisering av artikler på samhandlingsnettsida, og for kontakt med kommunikasjonsavdelinga omkring dette.
- Har bidratt i høringsuttalelser på vegne av samhandlingsavdelingen.
- Deltatt i administrasjon og drift av møter, virksomhetsplanlegging og virksomhetsrapportering (omlegging til bruk av styringshjul)
- Et punkt i oppdragsdokumentet til UNN fra Helse Nord (pkt 53) gikk på å utarbeide en handlingsplan for helseforetakets bidrag til helsefelleskapet for pasienter med komplekse tjenestebehov. Her inngikk individuell plan og koordinerende enhets rolle. RKE og KE deltok i utarbeidelsen av en vurdering og anbefaling for hvordan oppdraget kunne løses på UNN. Denne ble sendt til senterledelsen i august, sammen med et utkast til handlingsplan.
- UNN fikk et tilleggsoppdrag fra HOD via Helse Nord om å kartlegge IP- og koordinatorordningen, pakkeforløpsordningen og kontaktlegeordningen. Det inngikk også i oppdraget å komme med forslag til alternative løsninger for hvordan intensjonen bak ordningene kan oppfylles. RKE har i samarbeid med KE på UNN gjennomført intervjuer med et utvalg av fagpersoner og ledere på alle

nivåer i Helseforetaket for å besvare den delen av oppdraget som omhandler IP- og koordinatorordningen.

- Ledet revisjonsutvalg for felles retningslinjer for hjelpemiddelhåndtering.
- Deltatt i revisjonsutvalg for tjenesteavtale 2, 3, 5 og nytt punkt 13 om barn.

Annet

- RKE deltar i referansegruppa til forskningsprosjektet Rehab-LOS ved UiT.